

Comunicat conjunt de la Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia (SCOG) i el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) sobre la 'violència obstètrica'

Davant del debat generat per la possible incorporació del concepte *violència obstètrica* en la reforma plantejada pel Ministeri d'Igualtat del govern espanyol de la Llei de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs (Llei de l'avortament), la Societat Catalana d'Obstetrícia i Ginecologia (SCOG) i el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) desitgem expressar la nostra posició:

- L'ús del terme *violència obstètrica* genera rebuig en la majoria de professionals de la salut, en la mesura que suggereix intencionalitat i voluntat d'exercir violència envers les dones. Els professionals perceben que es qüestiona la seva professionalitat quan l'objectiu de tot professional és vetllar per la salut i el benestar de les persones que assisteix.
- Malgrat la incomoditat que el terme *violència obstètrica* pugui generar, ha estat reconegut internacionalment i adoptat per les Nacions Unides i per la Comissió Europea, entre d'altres organitzacions i institucions. La pròpia Generalitat de Catalunya l'ha regulat i n'ha definit el seu significat a la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Convé, doncs, superar el rebuig que el terme provoca d'inici per copsar-ne el seu significat real i ser capaços d'entrar en el debat de les qüestions de fons.
- S'entén com a *violència obstètrica* aquella que exerceixen les organitzacions i/o els professionals sanitaris sobre el cos i els processos reproductius de les dones, quan, per acció o omissió, dificulten a les dones la presa de decisions lliure i autònoma sobre el seu cos i sobre la seva salut sexual i reproductiva per una manca d'informació adequada. S'expressa en un tracte deshumanitzat i en un excés de la medicalització i patologització dels processos naturals de l'embaràs, part, puerperi i lactància, la qual cosa afecta negativament la salut física i emocional de les dones, així com la seva qualitat de vida, la dels seus fills i la de les seves famílies.
- La inadequació dels actes assistencials a les expectatives, preferències o necessitats de les dones en el procés del part i puerperi existeix i és freqüent, tal com recullen múltiples testimonis de dones, així com l'evidència publicada en estudis científics al nostre país. Negar-ne l'existència erosiona la confiança entre dones i professionals, imprescindible per atènyer resultats satisfactoris dels processos d'embaràs i part. La nostra professió es caracteritza per la voluntat de revisió i autocrítica constants i, per això, també ha d'estar oberta a revisar la mirada cap als processos reproductius. El part és una experiència radicalment íntima i transcendent i no es poden deslligar les dimensions científica i emocional que la conformen.

- El compromís ètic i de millora continuada dels professionals sanitaris està fora de dubte; per això, és imprescindible que professionals i societat ens escoltem mútuament per poder avançar.
- La SCOG i el CCMC veiem amb preocupació la possibilitat que l'assimilació jurídica de la *violència obstètrica* amb la de violència de gènere pugui implicar la criminalització de professionals sota normes previstes per a situacions doloses que no són específiques de l'actuació professional. En aquest sentit, cal dir que els procediments punibles per mala praxi ja tenen previstos el seus propis mecanismes reguladors i sancionadors, tant des de la perspectiva disciplinària, per incompliment de les normes professionals o deontològiques, com des de la perspectiva de la responsabilitat civil o penal. En qualsevol cas, tant la SCOG com el CCMC expressem la nostra voluntat de participar en el debat i en les al·legacions que el Ministeri demani, en el moment de desenvolupar la llei, i ens comprometem a analitzar-ne les possibles implicacions legals que pugui tenir per tal de defensar els legítims interessos dels professionals.
- La dita *violència obstètrica* té conseqüències greus per a la salut de les dones. També per als propis professionals sanitaris, que en poden esdevenir segones víctimes. Per avançar convé reconèixer-la i aprofundir en el coneixement i en la formació de professionals i societat a través del debat constructiu i propositiu.

La SCOG i el CCMC volem mostrar el nostre compromís de ser part activa d'aquest canvi i, a tal efecte, emprendrem iniciatives divulgatives, de sensibilització i formació per als professionals. Només podrem avançar si ho fem al costat de les dones i si ho fem comptant amb elles. La SCOG i el CCMC expressem el nostre compromís, empatia i respecte envers les dones i els seus valors, que són el veritable motor d'aquesta acció transformadora.

Barcelona, 28 de juliol de 2021.